

Briselē, 2026. gada 3. jūlijā
(OR. en)

11122/26

ECOFIN 912
UEM 316
SOC 441
EMPL 243
COMPET 856
ENV 832
EDUC 298
ENER 454
JAI 892
GENDER 129
JEUN 172
SAN 530
ECB
EIB

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	PADOMES IETEIKUMS par Francijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

Pielikumā ir pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās un ko galīgajā redakcijā ir sagatavojusi Ekonomikas un finanšu komiteja, balstoties uz Komisijas priekšlikumu COM(2026) 210 final.

PADOMES IETEIKUMS

par Francijas ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 ¹, un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (OV L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

tā kā:

- (1) Regulā (ES) 2024/1263 ir precizēts, ka ekonomikas pārvaldības sistēmas mērķi ir veicināt stabilas un ilgtspējīgas publiskās finanses, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un noturību, izmantojot reformas un investīcijas, un novērst pārmērīgu valdības budžeta deficītu. Regulā noteikts, ka Padome un Komisija Eiropas pusgada kontekstā veic daudzpusēju uzraudzību saskaņā ar Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) izklāstītajiem mērķiem un prasībām. Eiropas pusgads jo īpaši ietver konkrētām valstīm adresētu ieteikumu formulēšanu un to īstenošanas uzraudzību.
- (2) 2025. gada 25. novembrī Komisija pieņēma atzinumu par Francijas 2026. gada budžeta plāna projektu. Tajā pašā datumā Komisija uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma 2026. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Francija nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām būs jāizstrādā padziļināts pārskats. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Eiropas Savienībā, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2026. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ² Padome pieņēma 2026. gada 21. aprīlī un vienoto nodarbinātības ziņojumu un ieteikumu par cilvēkkapitālu – 2026. gada 9. martā.

² OV C, C/2026/2434, 28.4.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (3) Komisija 2025. gada 29. janvārī publicēja Konkurētspējas kompasu – stratēģisku satvaru, kura mērķis ir nākamajos piecos gados palielināt Savienības globālo konkurētspēju. Tajā ir noteikts, ka trīs pārmaiņu imperatīvi, proti, inovācija, dekarbonizācija un konkurētspēja, kā arī drošība, ir būtiski ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes pīlāri. Kopš Konkurētspējas kompasa publicēšanas tas ir izmantots Eiropas pusgada darbā, proti, ar tā palīdzību ir nodrošināts, ka dalībvalstu ekonomikas politika atbilst ES stratēģiskajiem mērķiem un ka tiek izveidota vienota pieeja ekonomikas pārvaldībai, kas visā Savienībā veicina ilgtspējīgu izaugsmi, inovāciju un noturību.
- (4) 2026. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norise turpinās līdztekus Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) noslēguma posma īstenošanai ³. Atveseļošanas un noturības plāniem (ANP) līdztekus kohēzijas politikas finansējumam ir bijusi būtiska nozīme, lai rezultatīvi sasniegtu Eiropas pusgada politikas prioritātes, jo šie plāni bija nepieciešami, lai efektīvi pievērstos visām problēmām, kas konstatētas iepriekšējos ciklos konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtiskai to daļai, un Eiropas kohēzijas politikas finansētajās programmās bija jāņem vērā konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Tuvojoties ANM darbības beigām, joprojām ir būtiski saglabāt un izmantot ANM ietvaros atbalstītās un īstenotās reformas un investīcijas, jo īpaši tās, kas palīdz risināt konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos konstatētās problēmas.
- (5) 2026. gada 3. jūnijā Komisija publicēja 2026. gada ziņojumu par Franciju. Tajā tika izvērtēts, kā Francija īstenojusi 2025. gada konkrētai valstij adresētos ieteikumus un kā tā īsteno ANP. Pamatojoties uz minēto izvērtējumu, ziņojumā par valsti tika identificētas visneatliekamākās problēmas, ar kurām saskaras Francija. Tajā bija arī novērtēts Francijas progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un Savienības pamatmērķrādītāju sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības, kā arī sociālās atstumtības mazināšanas jomā, kā arī progress Apvienoto Nāciju Organizācijas ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Padome 2025. gada 21. janvārī pēc Komisijas novērtējuma un ieteikuma pieņēma ieteikumu, ar ko apstiprina Francijas valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu ⁴. Plāns aptver laikposmu 2025.–2029. gadam un atspoguļo fiskālo korekciju septiņu gadu garumā. Padome ieteica šādus neto izdevumu maksimālos pieauguma tempus: 0,8 % 2025. gadā, 1,2 % 2026. gadā, 1,2 % 2027. gadā, 1,2 % 2028. gadā un 1,1 % 2029. gadā, kas atbilst maksimālajam kumulatīvajam pieauguma tempam, kurš aprēķināts, atsaucoties uz 2023. gadu, proti, 4,4 % 2025. gadā, 5,8 % 2026. gadā, 7,1 % 2027. gadā, 8,4 % 2028. gadā un 9,5 % 2029. gadā. 2025.–2029. gadā šie maksimālie neto izdevumu pieauguma tempi sakrīt ar koriģējošo virzību, ko Padome ieteikusi 2025. gada 21. janvārī saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu, lai novērstu pārmērīga budžeta deficīta situāciju ⁵. Pamatojoties uz Komisijas 2026. gada 3. jūnija ⁶ novērtējumu par efektīvu rīcību, pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra attiecībā uz Franciju uz laiku tiek atlikta.
- (7) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu un tā sekas ir eksistenciāls pārbaudījums Eiropas Savienībai. Komisija ir aicinājusi dalībvalstis koordinēti pieprasīt Stabilitātes un izaugsmes pakta valsts izņēmuma klauzulas iedarbināšanu, lai atbalstītu ES centienus panākt strauju un būtisku aizsardzības izdevumu palielinājumu ⁷, un Eiropadome 2025. gada 6. marta sanāsmē atzinīgi novērtēja šo priekšlikumu. Dalībvalstis joprojām var pieprasīt valsts izņēmuma klauzulas aktivizēšanu jebkurā laikā līdz 2028. gadam, ja tās atbilst Regulas (ES) 2024/1263 26. pantā noteiktajiem kritērijiem.

⁴ Padomes Ieteikums (2025. gada 21. janvāris), ar ko apstiprina Francijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu (OV C, C/2025/659, 10.2.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/659/oj>).

⁵ Padomes Ieteikums par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Francijā, pieņemts 2025. gada 21. janvārī. Visi dokumenti, kas saistīti ar Francijas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ir pieejami vietnē https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/france_en.

⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai “2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete” (COM(2026) 200 final).

⁷ Komisijas paziņojums “Iespējas rašana palielināt aizsardzības izdevumus Stabilitātes un izaugsmes pakta ietvaros”, Brisele, 19.3.2025., C(2025) 2000 final.

- (8) Francija 2026. gada 7. maijā iesniedza savu gada progresu ziņojumu ⁸, kurā iztirzāja neto izdevumu ieteikto maksimālo pieauguma tempu ievērošanu un tādu reformu un investīciju īstenošanu, kas ir korekcijas perioda pagarināšanas pamatā, un tādu reformu un investīciju īstenošanu, ar ko reaģē uz galvenajām problēmām, kuras konstatētas Eiropas pusgada konkrētai valstij adresētajos ieteikumos. Gada progresu ziņojums atspoguļo arī Francijas pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 27. pantu. Ziņojums par darbībām, kas veiktas saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ir iekļauts gada progresu ziņojumā.
- (9) Reālā IKP pieaugums 2025. gadā bija 0,8 %, un SPCI inflācija bija 0,9 %. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2026. gadā palielināsies par 0,8 % un 2027. gadā par 1,1 %, taču SPCI inflācija 2026. gadā plānota 2,4 % apmērā un 2027. gadā 1,8 % apmērā.

⁸ 2026. gada progresu ziņojumi ir pieejami https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (10) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ⁹ Francijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 5,8 % no IKP 2024. gadā līdz 5,1 % no IKP 2025. gadā. Deficīta samazinājums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo ieņēmumus palielinošus pasākumus aptuveni 0,5 % apmērā no IKP un izdevumus samazinošus pasākumus, galvenokārt attiecībā uz publisko patēriņu un sociālajiem pārvedumiem, gandrīz 0,3 % apmērā no IKP, kā arī nodokļu ieņēmumus, kas pieaug virs nominālā IKP. Šo ieņēmumu dinamiku galvenokārt noteica netiešie un uzņēmumu nodokļi. Šie faktori ar uzviju kompensēja valdības parāda procentu maksājumu pieaugumu par 0,2 procentpunktiem, kuru veicināja lielāks parāds un augstākas jaunu obligāciju emisiju procentu likmes. Pamatojoties uz politikas pasākumiem, kas bija zināmi prognozes termiņa datumā, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka deficīts 2026. gadā būs 5,1 % no IKP un 2027. gadā – 5,7 % no IKP. Nemainīgais deficīts 2026. gadā ir saistīts ar vairākiem faktoriem. No vienas puses, tas atspoguļo ieņēmumus palielinošus pasākumus 0,5 % apmērā no IKP (no kuriem pagaidu pasākumi ir 0,3 % apmērā no IKP), kas cita starpā ietver lielo uzņēmumu ārkārtas iemaksas pagarināšanu, virsnodokļus par lieliem ieņēmumiem un vispārējo sociālo iemaksu (*CSG*) par finanšu ieņēmumiem palielināšanu, kā arī izdevumu samazināšanas centienus dažādām ministrijām un publiskās pārvaldes iestādēm 2026. gada budžetā. No otras puses, izņemot šo pasākumu ietekmi, paredzams, ka nodokļu ieņēmumi pieaugs nedaudz zem ekonomiskās aktivitātes līmeņa. Turklāt papildus negatīvajai ietekmei uz izaugsmi konflikts Tuvajos Austrumos radīs papildu tiešu ietekmi uz budžetu 0,2 % apmērā no IKP, kas saistīta ar lielāku procentu maksājumu slogu par inflācijai piesaistītām obligācijām (0,1 % no IKP), mazākiem ieņēmumiem minimālajai algai piesaistīto sociālās apdrošināšanas iemaksu atvieglojumu indeksācijas dēļ un lielākiem militārajiem izdevumiem misijām minētajā teritorijā. Paredzams, ka šo ietekmi lielā mērā kompensēs aprīlī paziņotie papildu izdevumu ietaupījumi. Deficīta pieaugums 2027. gadā galvenokārt atspoguļo pagaidu ieņēmumu pasākumu pakāpenisku izbeigšanu 2026. gadā 0,3 % apmērā no IKP.

⁹ *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

- (11) Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja ¹⁰, kas ietver gan valsts, gan ES finansētos izdevumus, 2025. gadā bija ierobežojoša, proti, 0,9 % no IKP. Tiek prognozēts, ka 2026. gadā tā būs ierobežojoša, proti, 0,9 % no IKP, un 2027. gadā – ekspansīva, proti, 0,3 % no IKP.
- (12) Saskaņā ar *Eurostat* sniegtajiem datiem ¹¹ Francijas vispārējās valdības parāds pieauga no 112,6 % no IKP 2024. gada beigās līdz 115,6 % no IKP 2025. gada beigās. Parāda attiecības pieaugums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo lielu primāro deficītu un augošus procentu maksājumus, kas pārsniedz nominālās izaugsmes parādu samazinošo ietekmi. Pamatojoties uz prognozes termiņa datumā zināmajiem politikas pasākumiem, Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka parāda attiecība pret IKP līdz 2026. gada beigām palielināsies līdz 118,1 % un līdz 2027. gada beigām vēl palielināsies līdz 120,2 %. Palielinājumi 2026. un 2027. gadā galvenokārt atspoguļo tos pašus faktorus kā 2025. gadā.
- (13) Saskaņā ar *Eurostat* datiem ¹² kopējie vispārējās valdības izdevumi aizsardzībai Francijā 2025. gadā bija 1,9 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2026. gada pavasara prognozi aizsardzības izdevumi tiek prognozēti 2,1 % apmērā no IKP 2026. gadā ¹³.

¹⁰ Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Tās mērķis ir novērtēt ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

¹¹ *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2026.

¹² *Eurostat*, valdības izdevumi pēc valdības funkciju klasifikācijas (COFOG).

¹³ NATO aizsardzības izdevumu definīcija atšķiras no valdības funkciju klasifikācijā (COFOG) lietotās aizsardzības izdevumu definīcijas. Turklāt atšķirības varētu izraisīt arī izdevumu, jo īpaši ar militāro ekipējumu saistītu izdevumu, ierakstīšanas laiks, tāpēc ka NATO pārskatos netiek ievēroti nacionālo kontu noteikumi par ierakstīšanas laiku.

- (14) Savienība joprojām saskaras ar energoapgādes traucējumu un paaugstināta cenu svārstīguma risku, ko saasina ģeopolitiskā spriedze, kura ietekmē globālos naftas un gāzes tirgus. 2022.–2023. gada enerģētiskās krīzes laikā gūtā pieredze liecina, ka plaši pasākumi, kas nav mērķorientēti, rada lielas fiskālās izmaksas un ir sociāli un ekonomiski neefektīvi. Kopš 2026. gada februārī sākās karš Tuvajos Austrumos, Francija ir pieņēmusi virkni mērķtiecīgu fiskālās politikas pasākumu, lai mazinātu augsto enerģijas cenu ietekmi uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem ¹⁴. Tie ietver kompensāciju, kas atbilst aplēstajām izmaksām 20 centu apmērā par litru degvielas mikrouzņēmumiem un MVU sabiedriskā transporta nozarē, zivsaimniecībā (šajā gadījumā maijā tās palielinājās), kā arī būvniecības un sabiedrisko darbu uzņēmumiem aprīlī un maijā, līdzvērtīgu atlīdzību darba ņēmējiem ar zemiem ienākumiem par privātu transportlīdzekļu izmantošanu darbā laikposmā no aprīļa līdz jūnijam, akcīzes nodokļa atmaksu lauksaimniekiem par paaugstinātas pārgājības transportlīdzekļu dīzeļdegvielu 4 centu apmērā par litru aprīlī, to maijā palielinot līdz 15 centiem par litru, un sociālā nodrošinājuma iemaksu ārkārtas segšanu visvairāk skartajiem lauksaimniekiem aprīlī. Principā šos pasākumus paredzēts pakāpeniski atcelt 2026. gada jūnijā, un to izmaksas, kas ņemtas vērā Komisijas 2026. gada pavasara prognozē, ir mazākas par 0,1 % no IKP. Komisija lēš, ka šiem pasākumiem, ja tie paliktu spēkā līdz 2026. gada beigām, fiskālās izmaksas 2026. gadā būtu mazākas par 0,1 % no IKP.
- (15) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, neto izdevumi Francijā 2025. gadā pieauga par 0,7 % un 2024. un 2025. gada kumulatīvais pieaugums bija 4,0 %. Neto izdevumu pieaugums 2025. gadā ir mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu. Aplūkojot 2024. un 2025. gadu kopā, tiek prognozēts, ka neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps arī būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.

¹⁴ Tas atspoguļo situāciju Komisijas 2026. gada pavasara prognozes termiņa datumā (2026. gada 4. maijs).

- (16) Pamatojoties uz Komisijas aprēķiniem, tiek prognozēts, ka neto izdevumi Francijā 2026. gadā pieaugs par 1,4 % un 2024., 2025. un 2026. gada kumulatīvais pieaugums būs 5,4 %. Neto izdevumu prognozētais pieaugums 2026. gadā ir lielāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu un atbilst novirzei 0,1 % apmērā no IKP gada griezumā. Aplūkojot 2024., 2025. un 2026. gadu kopā, prognozētais neto izdevumu kumulatīvais pieauguma temps būs mazāks par ieteikto maksimālo pieauguma tempu.
- (17) Ieteikumā, ar ko apstiprina Francijas vidēja termiņa plānu, ir precizēts reformu un investīciju kopums, kas ir pamatā korekcijas perioda pagarināšanai, kā arī to īstenošanas grafiks. Ņemot vērā Francijas gada progresu ziņojumā sniegto informāciju, Komisija uzskata, ka šo reformu un investīciju galveno posmu īstenošana, kas bija jāveic līdz 2026. gada 30. aprīlim, kopumā norit sekmīgi. Tomēr sociālo iemaksu atvieglojumu reformas, kas saistītas ar minimālo algu, nodrošināja mazākus ietaupījumus, nekā bija paredzēts. Komisija uzskata, ka kopumā Francija ir apmierinoši izpildījusi savas saistības. Raugoties nākotnē, 2023. gada pensiju reforma ir apturēta līdz 2028. gada janvārim ¹⁵.

¹⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Centrālajai bankai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Investīciju bankai: “2026. gada Eiropas pusgads – pavasara pakete”, COM(2026) 200 final.

- (18) Francija joprojām saskaras ar augstiem fiskālās stabilitātes riskiem vidējā termiņā un vidējiem ilgtspējas riskiem ilgtermiņā. Lai veicinātu potenciālo izaugsmi un samazinātu valsts parādu tā ilgtspējas nodrošināšanai, ir vajadzīga visaptveroša un konsekventa fiskālā stratēģija gan attiecībā uz ieņēmumiem, gan izdevumiem. Francijas publiskie izdevumi, kas 2025. gadā bija 57,2 % no IKP, joprojām bija otrie augstākie ES un atradās 7,7 procentpunktus virs ES vidējā rādītāja. Komisijas 2026. gada pavasara prognozē paredzēts, ka 2026. gadā šī atšķirība ar vidējo rādītāju saglabāsies aptuveni 7 procentpunktu apmērā. Pastāvīgi lieli publiskie izdevumi Francijā rada bažas par efektivitāti, vienlaikus uzliekot arī lielu kopējo nodokļu slogu, kas savukārt negatīvi ietekmē ekonomisko efektivitāti. Tā rezultātā ilgstoša fiskālā konsolidācija Francijā prasa izlēmīgu rīcību publisko izdevumu jomā attiecībā uz to līmeni, sastāvu un vispārējo efektivitāti. Šajā nolūkā ir vajadzīgas lielākas uzkrājumu saistības nekā paredzēts Francijas vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā. Konsekventai un efektīvai stratēģijai, kuras mērķis ir pastāvīgi samazināt publiskos izdevumus, vienlaikus uzlabojot to kvalitāti, ir sistemātiski jāpaļaujas uz vērienīgiem un visaptverošiem izdevumu pārskatiem, kas ir budžeta procesa pamatā un atbilst vidēja termiņa prioritātēm. Tas ne tikai veicinātu fiskālo konsolidāciju, bet arī stiprinātu Francijas izaugsmes potenciālu, palīdzot novirzīt publiskos resursus izaugsmi veicinošākai politikai.

- (19) Publiskie izdevumi pensijām Francijā 2023. gadā bija salīdzinoši lieli, proti, 14,6 % no IKP. 2024. gada ziņojumā par novecošanos tiek prognozēts, ka nākamajās desmitgadēs vecumatkarības koeficients ievērojami palielināsies, pieaugot no 38,2 % 2022. gadā līdz 53,2 % 2050. gadā un 57,8 % 2070. gadā. Savukārt faktiskais pensionēšanās vecums ir zems, proti, 2022. gadā tas bija 62,2 gadi. Cita starpā 2023. gada pensiju reforma palīdzēja uzlabot publisko finanšu ilgtspēju, paātrinot pilnas pensijas saņemšanai nepieciešamā iemaksu perioda palielināšanu un pakāpeniski paaugstinot minimālo pensionēšanās vecumu, lai veicinātu nodarbinātību un potenciālo izaugsmi. Francija savā vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā apņēmas saglabāt 2023. gada pensiju reformas ietekmi uz sistēmas finansiālo ilgtspēju laikposmā no 2026. līdz 2040. gadam. Tomēr 2025. gada decembrī reforma tika apturēta līdz 2028. gada janvārim. Šī apturēšana nozīmē vispārējās valdības budžeta bilances pasliktināšanos līdz 2030. gadu vidum, valsts parāda pieaugumu un reformas pozitīvās ietekmes uz darba tirgu mazināšanu, savukārt iepriekš minētās problēmas joprojām ir ļoti būtiskas.

- (20) Nodokļu slogs Francijā joprojām ir ievērojami lielāks nekā vidēji ES. 2025. gadā nodokļu ieņēmumi Francijā veidoja 44,3 % no IKP salīdzinājumā ar vidēji 39,9 % ES27, bet darbaspēka nosacītā nodokļa likme un darba devēju maksātā darbaspēka nodokļu likme ir vienas no augstākajām ES. Ražošanas nodokļi, kas 2024. gadā bija 4,4 % no IKP un kas īpaši kaitē izaugsmei, arī ievērojami pārsniedz ES vidējo rādītāju (2,4 % no IKP), un tas negatīvi ietekmē konkurētspēju. Konkrētāk, ražošanas nodokļi, proti, par kopējiem algu izdevumiem un algām, kā arī par zemi, ēkām un citām struktūrām, pārsniedz ES vidējo rādītāju. Tomēr patēriņa nodokļi ir salīdzinoši zemi, neraugoties uz to, ka tie ir mazāk kropļojoši. Tajā pašā laikā daudzie fiskālie un sociālie nodokļu izdevumi palielina nodokļu sistēmas sarežģītību, kā arī rada būtiskus sadales efektivitātes zudumus un lielu budžeta slogu (gandrīz 6 % no IKP 2025. gadā). Izaugsmei labvēlīgāka nodokļu struktūra prasītu visaptverošu fiskālo stratēģiju, kuras mērķis būtu palielināt potenciālo izaugsmi un nodokļu sistēmas vispārējo efektivitāti, vienlaikus atbalstot fiskālo konsolidāciju. Darbaspēkam un ražošanas kapitālam uzliktā nodokļu sloga (tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksu) samazināšana, vienlaikus palielinot patēriņa nodokļus, tostarp vides nodokļus, varētu palīdzēt samazināt ekonomikas kropļojumus un atbalstīt konkurētspēju un izaugsmi. Turklāt fiskālo un sociālo nodokļu izdevumu samazināšana un racionalizācija palīdzētu paplašināt nodokļu bāzes, tādējādi palīdzot izvairīties no likumā noteikto likmju palielināšanas.
- (21) Administratīvās sarežģītības līmenis Francijā ir augsts. Daudzu administratīvo līmeņu līdzāspastāvēšana ir saistīta ar sarežģītām finansiālām attiecībām dažādos valdības līmeņos un ar kompetenču pārklāšanos. Tas rada nevajadzīgas koordinācijas izmaksas, bet ne vienmēr uzlabo sniegto sabiedrisko pakalpojumu kvalitāti. Administratīvās sarežģītības samazināšana un kompetenču un finansiālo pienākumu precizēšana dažādos valdības līmeņos palīdzētu efektīvi virzīt izdevumus un ieņēmumus saskaņā ar budžeta saistībām. Tas palielinātu publisko izdevumu vispārējo efektivitāti un kvalitāti, vienlaikus atbalstot fiskālo konsolidāciju.

- (22) Joprojām pastāv reģionālas atšķirības sabiedrisko pakalpojumu jomā, piemēram, veselības aprūpē (īpaši vietās, kur trūkst pakalpojumu pārklājuma), izglītībā, mobilitātē un mājokļos, un lauku apvidi saskaras ar īpašām problēmām saistībā ar piekļuvi pamatpakalpojumiem. Francijas tālākajos reģionos vāja zemes izmantošanas plānošana un ierobežotas administratīvās spējas vēl vairāk kavē efektīvu politikas īstenošanu un publiskās investīcijas.
- (23) Joprojām ir būtiski sistemātiski, jēgpilni un savlaicīgi iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību Savienības finansēšanas instrumentu sekmīgā īstenošanā, kā arī Eiropas pusgada kontekstā.
- (24) Francijā kohēzijas politikas programmu īstenošana, kas ietver atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Kohēzijas fonda (KF), pārsniedz ES līmeņa vidējo tempu gan projektu atlases, gan maksājumu ziņā. Ir svarīgi saglabāt pašreizējo tempu, maksimāli palielinot investīciju ietekmi uz vietas. Francija jau veic pasākumus saskaņā ar tās kohēzijas politikas programmām, lai veicinātu konkurētspēju un izaugsmi. Tomēr dažas programmas tālākajos reģionos joprojām saskaras ar īstenošanas problēmām un grūtībām sasniegt programmu mērķus. Tajā pašā laikā Francijai ir jāpaātrina TPF īstenošana, jo līdzekļi ir jāizmaksā līdz 2026. gada beigām. Ir būtiski nodrošināt, ka ātri un efektīvi tiek īstenotas jaunās investīcijas, ko Francija identificējusi kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatīšanā, jo īpaši tās, kas saistītas ar piecām Vidusposma pārskatīšanas regulā ¹⁶ noteiktajām prioritātēm.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/1914 (2025. gada 18. septembris), ar ko groza Regulas (ES) 2021/1058 un (ES) 2021/1056 attiecībā uz īpašiem pasākumiem stratēģisku problēmu risināšanai vidusposma pārskatīšanas kontekstā.

- (25) Papildus iepriekš aprakstītajam Francija saskaras arī ar problēmām, kas saistītas ar administratīvo un regulatīvo slogu, uzņēmējdarbības pētniecības un izstrādes intensitāti, atbalstu revolucionārai inovācijai, uzņēmējdarbības un akadēmisko aprindu sadarbības efektivitāti, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) digitalizāciju, transporta un ēku dekarbonizāciju, atjaunīgo energoresursu izvērsanu un saistītajām investīcijām elektrotīklā un uzglabāšanā, kā arī galalietojumu elektrifikāciju, ūdens kvalitāti un trūkumu, prasmju trūkumu, jauniešu darba tirgus rezultātiem, izglītības sistēmu, skolotāja profesiju un strādājošu personu un bērnu nabadzību.
- (26) Kā noteikts Konkurētspējas kompāsā, visām ES, valstu un vietējām iestādēm ir jāpieliek lielas pūles, lai izstrādātu vienkāršākus noteikumus un paātrinātu administratīvās procedūras. Lai samazinātu administratīvo slogu, Francijai būtu jādara vēl vairāk. Tas arī palielinātu digitālo sabiedrisko pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem un uzņēmumiem, ņemot vērā, ka to sniegšana stagnē un joprojām ir zemāka par ES vidējo rādītāju. 2026. gada aprīļa vidū tika pieņemts likums par saimnieciskās dzīves vienkāršošanu. Ar šo likumu tiek ieviesta “uzņēmumu pārbaude” un īpaša struktūra – Vienkāršošanas padome, kas apvieno uzņēmumu pārstāvjus, lai pārbaudītu jaunās un grozītās normas. Ar Vienkāršošanas padomi var apspriesties arī par spēkā esošajām normām. Likums atvieglo rūpniecības un infrastruktūras projektu un datu centru izveidi, ievērojot konkrētus nosacījumus, un atvieglo enerģētikas pārkārtošanas projektus. Likums arī atvieglo uzņēmumu piekļuvi publiskajam iepirkumam. Ievērojama un pieaugoša uzņēmumu daļa Francijā uzskatīja, ka darba tirgus noteikumi un uzņēmējdarbības noteikumi ir būtisks šķērslis investīcijām ¹⁷. Par vissarežģītākajām tiek uzskatītas procedūras, kas saistītas ar maksājumu pārtraukšanu, darbības izbeigšanu un tiesvedību. Lai gan vienkāršošanas likums atvieglo uzņēmumu nodošanu, tas neattiecas uz darbības izbeigšanas procedūrām.

¹⁷ 27 % un 26 % attiecīgi darba tirgus un uzņēmējdarbības regulējumam 2025. gadā, kas ir pieaugums salīdzinājumā ar 20 % un 19 % 2024. gadā. Kopumā aptuveni 60 % uzņēmumu 2025. gadā uzskatīja, ka minētie noteikumi kavē investīcijas Francijā. EIB 2025. un 2024. gada investīciju apsekojumi.

- (27) Francijā vairākās profesijās regulatīvie ierobežojumi vietējiem uzņēmumiem joprojām ir augstāki nekā salīdzināmās valstīs, un mazumtirdzniecībā tie ir vieni no augstākajiem ES. Ārvalstu speciālistiem obligāto vietējo eksāmenu pārskatīšana, obligāto minimālo maksu samazināšana un alternatīvu piedāvāšana obligātai dalībai profesionālā organizācijā varētu labāk atbalstīt jaunu inovatīvu uzņēmumu izaugsmi un samazināt starpposma ieguldījumu izmaksas. Mazumtirdzniecības ierobežojumu atvieglošana, piemēram, reģistrācijas prasības, atļaujas un darbības ierobežojumi varētu palīdzēt uzlabot uzņēmējdarbību un sniegt labumu patērētājiem, pateicoties konkurētspējīgām cenām un plašākai produktu izvēlei. Normatīvās vides, tostarp atļauju piešķiršanas, vienkāršošana būvniecības nozarē varētu palīdzēt novērst mājokļu piedāvājuma ierobežojumus. Valsts iepakojuma un marķēšanas noteikumi rada atbilstības nodrošināšanas slogu preču tirdzniecībā. Saskaņā ar Komisijas un ESAO novērtējumu regulatīvie ierobežojumi EEZ iekšējai pakalpojumu pārrobežu tirdzniecībai Francijā ir vieni no augstākajiem ES, īpaši arhitektūras, juridisko pakalpojumu, grāmatvedības, izplatīšanas pakalpojumu, gaisa transporta, dzelzceļa kravu un kravu autopārvadājumu jomā. Uzlaboti tirgus piekļuves nosacījumi, pārredzamāka licencēšana un mazāki šķēršļi cilvēku kustībai, ko atbalsta centieni samazināt problēmas ar digitālo tirdzniecību, varētu ļaut Francijai izmantot produktivitātes un konkurētspējas ieguvumus.

- (28) Neraugoties uz to, ka publiskais atbalsts uzņēmumu pētniecībai un izstrādei ir viens no lielākajiem ES, Francijas privātā sektora pētniecība un izstrāde stagnē un 2024. gadā saglabājās nedaudz zem ES vidējā rādītāja. Tiek prognozēts, ka galvenais mehānisms, proti, pētniecības nodokļu kredīts, 2026. gadā pieaugs līdz 8,0 miljardiem EUR (0,3 % no IKP) ¹⁸. Valsts inovācijas politikas novērtēšanas komisijas 2021. gadā veiktajā novērtējumā tika norādīts, ka shēmai nebija būtiskas ietekmes uz lielākiem uzņēmumiem, neraugoties uz to, ka tiem tika novirzīta puse atbalsta. Mērķtiecīgāks atbalsts inovatīviem MVU, vidējas kapitalizācijas sabiedrībām un jaunuzņēmumiem un atvieglota to iekļaušana shēmā varētu veicināt pētniecību un izstrādi, jo šie uzņēmumi ir finansiāli ierobežotāki. Pētniecības nodokļu kredīta attiecināmo izdevumu sliekšņa pazemināšana un priekšrocību palielināšana mazākiem un jaunākiem inovatīviem uzņēmumiem varētu padarīt shēmu efektīvāku pētniecības un izstrādes intensitātes palielināšanā, paaugstinot papildināmības ietekmi.

¹⁸ ESAO (2020), “*How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD project*”, Zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas politikas direktorāta ziņojums, ESAO, Parīze. *Conseil d'analyse économique (2022), Focus N°090-2022 'Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche'* Philippe Aghion, Nicolas Chanut et Xavier Jaravel. Bunel, S. un Sicsic, M. (2024), “*Les incitations fiscales à la recherche et développement et à l'innovation: état des lieux, effets et alternatives*”, Sciences Po LIEPP Working Paper n°163.

- (29) Mērķtiecīgs inovācijas atbalsts, kas paredzēts Francijas investīciju plānā līdz 2030. gadam, parasti atbalsta nemateriālo investīciju pieaugumu, citstarp intelektuālā īpašuma jomā, tādējādi palielinot ražīgumu un konkurētspēju ¹⁹. 2023. gada novērtējums par minēto investīciju plānu līdz 2030. gadam liecina par ievērojamu ietekmi uz IKP un nodarbinātību, lai gan varētu būt lietderīga atbalsta racionalizēšana. Tomēr Francija palēnina Francijas investīciju plāna līdz 2030. gadam izvēršanu, un par turpmāku investīciju plānu vēl nav paziņots. Daudzgaļu stratēģisko investīciju programmas ieviešana, kas vērsta uz revolucionāru inovāciju un aptver visu pētniecības un inovācijas ciklu, ar uzlabotu pārvaldību saskaņā ar pieredzi, kas gūta no minētā plāna ²⁰, varētu paātrināt jaunu tehnoloģiju ieviešanu un atbalstīt rūpniecisko suverenitāti galvenajās stratēģiskajās nozarēs, ekonomisko drošību un ilgtermiņa izaugsmi.

¹⁹ Roth, F., & Thum, A. E. (2013). *Intangible capital and labor productivity growth: Panel evidence for the EU from 1998-2005*. *Review of Income and Wealth*, 59(3), 486e508. <https://doi.org/10.1111/roiw.12009>; Dimas, P., D. Stamopoulos un A. Tsakanikas (2022),

“*Intangibles and Participation in Global Value Chains in the EU: Evidence from the GLOBALINTO Input-Output Intangibles Database*”, *Economic and Business Review*.
²⁰ Cour de comptes (2024) '10 ans de politiques publiques en faveur de l'industrie', 86.–87. lpp.; le Comité de surveillance des investissements d'avenir (2026), 'France 2030: un déploiement massif et rapide à pérenniser, un impact à renforcer', [2ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf](https://www.ccomptes.fr/system/Uploads/2024/06/2ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf).

- (30) Francijas augošie uzņēmumi joprojām saskaras ar ievērojamu finansējuma deficītu. Vidēji Francijas uzņēmums desmit gadus pēc tā izveides ir piesaistījis tikai 60 % kapitāla salīdzinājumā ar līdzīgu uzņēmumu Amerikas Savienotajās Valstīs ²¹. Tā kā augoši uzņēmumi ir produktīvāki un inovatīvāki nekā citi uzņēmumi, inovācijas finansējuma deficīta novēršana un investīciju palielināšana riska kapitālā un privātajā kapitālā palielinātu Francijas izaugsmes izredzes. To var panākt, vēl vairāk piesaistot institucionālo investoru fondus, citstarp izmantojot “*Tibi* iniciatīvu”, mobilizējot privātās investīcijas un galu galā atvieglot piekļuvi sākotnējā publiskā piedāvājuma (SPP) tirgiem ²². Plašākā nozīmē Francijas uzkrājumu un investīciju ekosistēmu ekonomikas labā varētu stiprināt, palielinot institucionālo investoru, piemēram, pensiju fondu un apdrošināšanas sabiedrību, līdzdalību kapitālā un veicinot privāto investoru ieguldījumus kapitālā, īpaši izmantojot *Plan d’Epargne en Actions (PEA)*.

²¹ Fratto, C., Gatti, M., Kivernyk, A., Sinnott, E., & van der Wielen, W. (2024). *The scale-up gap: Financial market constraints holding back innovative firms in the European Union*, European Investment Bank. <https://doi.org/10.2867/382579>.

²² Saskaņā ar EIF 2025. gada pašu kapitāla apsekojumu ([eif-equity-survey-2025.pdf](#)) gandrīz puse no galvenajiem partneriem, kas pārvalda riska kapitāla fondus Eiropā, minēja sākotnējā publiskā piedāvājuma tirgus kā būtisku šķērslī darbības izvērsšanai. Citi lielākie šķēršļi ir sadrumstaloti tirgi, piekļuve kapitālam un mazāka investoru vēlme uzņemties risku.

- (31) Inovācijas radīšanai būtiska ir ciešāka saikne starp zinātnei un uzņēmējdarbību. Lai atbalstītu šādu sadarbību Francijā, ir ieviests plašs struktūru un instrumentu klāsts ²³. Tomēr būtisks šķērslis ir Francijas tehnoloģiju nodošanas un pētniecības valorizācijas ekosistēmas sarežģītība, kā uzsvērts 2024. gada *Inspection générale des finances* ²⁴. 2025. gadā tika sāktas tehnoloģiju nodošanas paātrināšanas uzņēmumu (*SATT*) pārvaldības un finansēšanas modeļa un plašākā nozīmē to lomas pārskatīšana, lai uzlabotu tehnoloģiju nodošanu vietējā līmenī, ar mērķi līdz 2027. gadam izveidot jaunu organizatorisko struktūru. Lai uzlabotu inovācijas rezultātus, ir jāpalielina zināšanu un tehnoloģiju nodošanas ekosistēmu efektivitāte. To var panākt, orientējoties uz konkrētiem rezultātiem, piemēram, ievērojamu patentu pieteikumu skaita pieaugumu, intelektuālā īpašuma aizsardzību un uzņēmumu izveidi. Labākus rezultātus varētu dot arī ekosistēmu vienkāršošana, piemēram, racionalizējot esošo struktūru funkcijas vai veicinot to savstarpējo sadarbību.

²³ Piemēram, tehnoloģiju nodošanas paātrināšanas uzņēmumi (*Sociétés d'accélération du transfert de technologies, SATT*), tehnoloģiju pētniecības institūti (*Instituts de Recherche Technologique*) un universitāšu slimnīcu institūti (*Instituts Hopitalo-Universitaires*).

²⁴ Nākotnei paredzēto investīciju uzraudzības komiteja. *Evaluation of the First Wave of the Future Investment Program* (PIA, 2009-2019), 2019. gada novembris, [Le PIA, un outil à préserver, une ambition à refonder](#); *Cour des comptes* (2018), *Les outils du PIA consacrés à la valorisation de la recherche publique*; *Inspection générale des finances* (2024), *Évaluation des dispositifs Carnot*.

- (32) Neraugoties uz sasniegto MVU digitalizācijā un progresīvu digitālo tehnoloģiju ieviešanā, Francija joprojām ir zem ES vidējā līmeņa. Galvenie sarežģījumi MVU digitalizācijā ir speciālo zināšanu un prasmju trūkums, kibernetikas problēmas un finansiāli ierobežojumi, īpaši neskaidras investīciju atdeves dēļ. Novēlota digitalizācijas ieviešana, īpaši MVU, ir viens no faktoriem, kas ietekmē ražīguma pieaugumu un konkurētspēju Francijā. MVU digitalizācijas paātrināšana ir būtiska, lai sasniegtu ES 2030. gada digitālos mērķrādītājus, kuros noteikts, ka līdz 2030. gadam vairāk nekā 90 % Eiropas Savienības MVU būtu jāsasniedz vismaz digitālās intensitātes pamatlīmenis. “*France Num*” joprojām ir galvenais publiskais instruments, kas atbalsta MVU digitalizāciju pamatlīmenī un darbojas galvenokārt kā digitālajā pārveidē iesaistīto ieinteresēto personu tīkls. Jaunā plāna “*Osez l’IA*” mērķis ir izplatīt MI tehnoloģijas lielos uzņēmumos un MVU, tādējādi veicinot digitalizāciju. Tomēr tas nav vērsts ne uz MVU, ne uz digitalizāciju pamatlīmeni.
- (33) Dekarbonizācijas palēnināšanās, kas tika novērota jau 2024. gadā, turpinājās arī 2025. gadā. Visas nozares kavējas Francijas trešajā mazoglekļa stratēģijas projektā noteikto 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanā, un lielākās nepilnības ir ēku un transporta sektorā, kā arī samazinās dabiskie oglekļa piesaistītāji, kas kompensē siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas. Transports joprojām ir galvenais SEG emisiju avots Francijā. Autotransporta dekarbonizācijas paātrināšana ir būtiska, lai sasniegtu SEG emisiju samazināšanas mērķrādītājus. Kravu pārvadājumi Francijā joprojām lielākoties notiek pa autoceļiem. Lai atbalstītu modālo pārvirzi no autoceļiem uz dzelzceļu un iekšzemes ūdensceļiem, Francijai ir jāpabeidz Eiropas transporta tīkla izveide, lai palielinātu jaudu un tīkla blīvumu, kā arī jānodrošina pienācīgas investīcijas dzelzceļa infrastruktūrā. Iekšzemes ūdensceļiem ir arī liels dekarbonizācijas potenciāls, un tos varētu vēl vairāk izmantot, uzlabojot iekšzemes ūdensceļu tīklu kvalitāti, upju informācijas pakalpojumu sadarbību, datu pieejamību un termināļu blīvumu. Francija varētu vēl vairāk veicināt mazemisiju un bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanu, atturot no iekšdedzes motora transportlīdzekļu iegādes, atbrīvojot lielas noslodzes elektrotansportlīdzekļus no autoceļu nodevām uz ātrgaitas ceļiem un autoceļu nodevās internalizējot tradicionālo lielas noslodzes transportlīdzekļu CO₂ emisiju ārējās izmaksas.

- (34) Saskaņā ar jaunākajām *Citepa* aplēsēm enerģijas galapatēriņš dzīvojamā un terciāro ēku sektorā kopš 2015. gada lielā mērā ir stagnējis un 2024. gadā palielinājies par 1 %, un SEG emisijas 2025. gadā samazinājās tikai par 1,5 % (salīdzinājumā ar -0,7 % 2024. gadā). Francija joprojām nerasniedz sava trešā oglekļa budžeta mērķus šajā nozarē ²⁵. Lai gan “*MaPrimeRenov*” shēmā ir veiktas izmaiņas, lai veicinātu efektīvākas energorenovācijas, energorenovāciju skaits samazinājās par 10 %, tāpēc ka izmaiņas shēmā tiek veiktas saraustīti. Šī nestabilitāte, kas izpaužas kā pārtraukumi, atbalsttiesīgā darba veida un ienākumu nosacījumu maiņa, lai piekļūtu finansējumam, ir vājinājusi dinamiku, samazinājusi paredzamību mājāsaimniecībām un nozarei un palēninājusi siltumsūkņu ieviešanu. Lai gan Francija nesen ir pieņēmusi reformas, kuru mērķis ir stiprināt enerģijas ietaupījumu sertifikātu (*CEE*) shēmu un novērst Francijas Revīzijas palātas ²⁶ iepriekš konstatētos trūkumus, pāreja uz *CEE* finansējumu ir cieši jāuzrauga. Tāpēc Francijai ir jāpastiprina centieni, lai sasniegtu 2030. gada ēku emisiju mērķkrādītāju saskaņā ar tās trešo mazoglekļa stratēģijas projektu (*SNBC-3*), īpaši vienkāršojot shēmas un nodrošinot stabilu un paredzamu atbalstu. Tas ietver prioritātes piešķiršanu vērienīgai renovācijai (proti, tādai, kas nodrošina vismaz 30 % enerģijas ietaupījumu) un orientēšanos uz neaizsargātām mājāsaimniecībām.

²⁵ Francija ar 56 Mt CO₂ ekv. nerasniedz tās trešā nozares oglekļa budžeta mērķi, kurš 2024.–2028. gadā ir noteikts vidēji 52 Mt CO₂ ekv. apmērā.

²⁶ Cour des Comptes, 2024 [*Les certificats d'économies d'énergie, communication à la commission des finances, de l'économie générale et du contrôle budgétaire de l'Assemblée nationale.*](#)

- (35) Francija sasniedza savu juridiski saistošo 2020. gada atjaunīgās enerģijas mērķrādītāju 2024. gadā, un atjaunīgie energoresursi veidoja 23,2 % no enerģijas galapatēriņa – tas bija četrus gadus vēlāk nekā plānots. Tā joprojām atpaliek no sava indikatīvā devuma ²⁷ ES 2030. gada mērķrādītāja (42,5 %) sasniegšanā. Pēc vairākus gadus ilgas apspriešanās trešā daudzgadu enerģētikas programma (*PPE-3*) beidzot tika pieņemta 2026. gada februārī, palīdzot precizēt politikas satvaru un nodrošinot lielāku paredzamību investīcijām. Lai sasniegtu 2030. un 2035. gada nacionālos mērķus un atjaunotu investoru un attīstītāju uzticēšanos, būs pilnībā jāīsteno 2023. gada Atjaunīgās enerģijas paātrināšanas likums ²⁸ – reforma, kas iekļauta Francijas atveseļošanas un noturības plānā un tās vidēja termiņa fiskālajā un strukturālajā plānā, lai pamatotu fiskālās korekcijas perioda pagarināšanu. Lai gan dažas reformas ir pieņemtas, joprojām ir jānovērš galvenie šķēršļi, jo īpaši lēnās un sarežģītās atļauju piešķiršanas procedūras. Visbeidzot, lai sasniegtu Francijas vērienīgos mērķus atjaunīgās enerģijas jomā un atbalstītu iekšzemes un ES tīro tehnoloģiju vērtības ķēžu izvēšanu stratēģiskās nozarēs, būtiska nozīme būs ātrai konkursu izsludināšanai attiecībā uz visām tehnoloģijām, kā arī lielākai enerģētikas plānošanas reģionalizācijai, īpaši tālākajos reģionos, kuros ir specifiski ierobežojumi.

²⁷ Pārvaldības regulas 2. pielikumā izklāstītajā formulā norādīts, ka Francijas mērķrādītājam līdz 2030. gadam vajadzētu būt 44 %.

²⁸ Aptuveni ceturtdaļa no nepieciešamajiem īstenošanas aktiem vēl nav pieņemti, un tikai 16 000 pašvaldību ir noteikušas atjaunīgo energoresursu paātrinātas apguves zonas.

- (36) Elektroenerģijas pārprodukcijas periodi un stagnējošais pieprasījums Francijā var veicināt biežākas negatīvu cenu epizodes, atjaunīgās elektroenerģijas ierobežošanu un kodolenerģijas modulāciju. Šajā kontekstā elastības līdzekļiem, piemēram, pieprasījumreakcijai vai uzkrāšanas jaudām, varētu būt arvien lietderīgāka loma, ja tas ir izmaksefektīvi, lai optimizētu elektroenerģijas sistēmu, nodrošinātu piegādes drošību un labāk pārvaldītu tīklus. Lai gan ir panākts zināms progress, tostarp 2025. gadā ir uzstādītas papildu akumulatoru jaudas, ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai integrētu pieaugošos atjaunīgās un tīrās elektroenerģijas apjomus. Tas ir īpaši svarīgi, ņemot vērā gaidāmo enerģijas ražošanas samazināšanos esošajās kodolelektrostacijās līdz 2050. gadam un neplānotu uzturēšanas pasākumu risku. Tas arī uzsvēr nepieciešamību stiprināt gan iekšzemes, gan pārrobežu tīklu. Elektroenerģijas sistēmu operatori (*RTE*²⁹ un *Enedis*) ir apņēmušies veikt būtiskus ieguldījumus, lai paplašinātu un modernizētu pārvades un sadales tīklus. Tomēr, lai gan Francija kopumā virzās uz prognozēto infrastruktūras investīciju vajadzību apmierināšanu, piegāde joprojām ir atkarīga no pietiekamas ražošanas un cilvēkresursu jaudas, tostarp kvalificēta darbaspēka pieejamības un kabeļu ražošanas un piegādes. Salīdzinājumam – progress pārrobežu projektos joprojām ir ierobežots: Francijas elektrotīklu starpsavienojumu līmenis 2025. gadā bija zemāks par ES mērķrādītāju 2030. gadam, proti, 15 %. Lai gan Francija ir savstarpēji savienota ar kaimiņvalstīm un tiek īstenoti jauni projekti, joprojām pastāv kavēšanās, un galvenie projekti, piemēram, Pireneju starpsavienojums, pašreizējā plānošanā nav pilnībā atspoguļoti, neraugoties uz to kopīgu interešu projekta statusu. Pārrobežu starpsavienojumu jaudas stiprināšana joprojām ir svarīga, lai īstermiņā palīdzētu pārvaldīt elektroenerģijas pārpalikuma ražošanu, uzlabotu ES tirgus integrāciju, sistēmas elastību un atjaunīgo energoresursu paplašināšanu, īpaši ar Pireneju pussalu.

²⁹ Francijas regulators 2026. gada februārī apstiprināja *RTE* ievērojamo investīciju plānu 100 miljardu EUR apmērā līdz 2040. gadam: [*Examen du schéma décennal de développement du réseau de RTE élaboré en 2025 | CRE*](#).

- (37) Nesenais tīras elektroenerģijas piegādes un pieejamības pieaugums (pateicoties lielākai kodolenerģijas parka pieejamībai un ātrākai saules enerģijas izvēršanai) kopā ar kopumā stabilu pieprasījumu un lielāku vajadzību pēc elastības risinājumiem elektroenerģijas sistēmā ir veicinājis biežākas negatīvās cenas stundas, lielāku cenu svārstīgumu, lielāku atjaunīgo energoresursu ražošanas ierobežošanu un lielāku vajadzību pēc kodolenerģijas izlaides jaudas modulācijas. Francijā ir lielākoties no fosilā kurināmā brīva elektroenerģijas struktūra, un 2025. gadā tās elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas bija trešās zemākās visā ES, padarot tīru elektroenerģiju par ekonomiski pievilcīgu dekarbonizācijas vektoru. Tomēr ievērojams elektrifikācijas potenciāls joprojām netiek izmantots, un tas pastiprina pašreizējo pārmērīga piedāvājuma dinamiku: saskaņā ar Francijas Statistikas datu un pētījumu departamenta (*SDES*) datiem elektroenerģijas īpatsvars Francijas enerģijas galapatēriņā pārsniedz ES vidējo rādītāju, bet pēdējo desmit gadu laikā tas ir saglabājies nemainīgs, tikai mēreni palielinoties no 20 % 1990. gadā līdz 26 % 2024. gadā. 2024. gadā elektroenerģija veidoja attiecīgi 35,4 % un 35,7 % no mājsaimniecību un rūpniecības galapatēriņa, savukārt tās īpatsvars transporta nozarē joprojām bija zems, proti, 2,5 %. Tāpēc turpmāks progress elektrifikācijā dažādās nozarēs palīdzētu izmakslietderīgi dekarbonizēt ekonomiku, radīt papildu noieta tirgus mazoglekļa ražošanai un atbalstīt atjaunīgo energoresursu apguves un elastības risinājumu ekonomisko pamatojumu. To varētu panākt, īstenojot galapatēriņa elektrifikācijas programmu ar vērienīgiem mērķrādītājiem nozarēm ar augstu emisiju līmeni, piemēram, transportam, ēku siltumapgādei un aukstumapgādei un rūpniecībai.

- (38) Ūdens trūkums arvien vairāk ierobežo saimniecisko darbību, jo 24–26 % no Francijas bruto izlaides ir pakļauti virszemes ūdeņu riskiem, bet ar sausumu saistītas izmaksas 2022. gadā pārsniedza 5 miljardus EUR. Ūdens trūkuma ietekme skar vairākas nozares un rada spiedi ūdensietilpīgās nozarēs, piemēram, enerģētikā, lauksaimniecībā, rūpniecībā un tūrismā, lielākajā daļā reģionu. Šo spiedienu vēl vairāk pastiprina Francijas atkarība no ūdens elektroenerģijas ražošanā (hidroenerģija un kodoldzesēšana), kuras klimatiskie riski ir atzīti trešajā Nacionālajā klimatadaptācijas plānā (*PNACC-3*). Reģionālās atšķirības vēl vairāk pastiprina šo spiedienu: intensīvās lauksaimniecības platības ietekmē nitrātu un pesticīdu piesārņojums, pilsētu un rūpniecības reģioni saskaras ar lielu pieprasījumu apvienojumā ar dažādiem piesārņotājiem (tostarp *PFAS*³⁰ un mikroplastmasu). Piekļuve dzeramajam ūdenim un sanitārijai joprojām ir problēma, jo, neraugoties uz mērķtiecīgām investīciju programmām, piemēram, Aizjūras departamentu ūdens resursu plānu (*PEDOM*), ik gadu trūkst ievērojamu investīciju aptuveni 4,6 miljardu EUR apmērā, īpaši tālākajos reģionos. Ir jāuzlabo valsts un vietējā ūdens resursu pārvaldība, lai labāk pārvaldītu konkurējošas prasības un atrisinātu konfliktus starp nozarēm, vienlaikus novēršot investīciju trūkumu noturīgā ūdens infrastruktūrā, stiprinot ūdens kvalitātes monitoringu un pārredzamību un aizsargājot ūdens kvalitāti no lauksaimniecības un rūpnieciskā piesārņojuma, lai samazinātu ūdens trūkuma un ūdens kvalitātes degradācijas ekonomisko ietekmi. Visbeidzot, šie uzlabojumi būtu jāiekļauj integrētā pieejā attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimatnoturību.

³⁰ Perfluoralkilvielas un polifluoralkilvielas (t. i., sintētiskās “mūžīgās ķīmikālijas”).

- (39) Ņemot vērā cilvēkkapitāla izšķirošo lomu Savienības konkurētspējas un stratēģiskās autonomijas uzlabošanā, Padome 2026. gadā ieteica dalībvalstīm rīkoties, lai steidzami risinātu tās ar cilvēkkapitālu saistītās strukturālās problēmas prasmju, izglītības un apmācības jomā, kas kavē konkurētspēju. Francijai adresētie 2026. gada ieteikumi var palīdzēt īstenot Padomes ieteikumu par cilvēkkapitālu Savienībā.
- (40) Neraugoties uz būtiskiem uzlabojumiem, nodarbinātības līmenis Francijā joprojām ir zems, un joprojām pastāv šķēršļi nodarbinātībai, īpaši gados jauniem darba ņēmējiem. Neraugoties uz centieniem risināt jauniešu bezdarba problēmu ar ANM un ESF+ atbalstītām programmām, piemēram, “*I jeune, 1 solution*” un “*Contrat d’engagement jeune*”, pieaug jauniešu bezdarba līmenis (19,7 % 2025. gadā, 15–24 gadi) un to jauniešu skaits, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*), (12,7 % 2025. gadā, 15–29 gadi). Jauniešiem jo īpaši trūkst darba iespēju tālākajos reģionos, lauku apvidos, pilsētu perifērijās un teritorijās, kurās notiek industriālā pārkārtošanās. Ierobežota piekļuve cenas ziņā pieejamiem mājokļiem un transportam vēl vairāk kavē integrāciju darba tirgū, un šīs problēmas ir īpaši akūtas tālākajos reģionos. Lai gan vēl ir jāizvērtē, kā tiek izvērsta reforma *France Travail* un kā pašreiz tiek īstenots Likums par pilnīgu nodarbinātību, šo šķēršļu novēršana, it īpaši, uzlabojot esošo atbalsta shēmu mērķtiecīgumu, konsekvenci un informētību par tām, uzlabojot piekļuvi mājokļiem un mobilitātes iespējām un labāk saskaņojot izglītību un apmācību ar darba devēju vajadzībām, varētu uzlabot integrāciju darba tirgū, īpaši jauniešu integrāciju, un samazināt darbaspēka trūkumu.

- (41) Francijas darba tirgus saskaras arī ar prasmju neatbilstību, īpaši tādās svarīgās nozarēs kā ražošana, būvniecība, sociālā un veselības aprūpes nozare, kurās joprojām pastāv darbinieku atrašanas grūtības. Francija ar ANM un ESF+ atbalstu ir veikusi investīcijas darba ņēmēju prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, un tā rezultātā ir nedaudz palielinājies to pieaugušo skaits, kuri piedalās apmācībā (49,2 % 2022. gadā salīdzinājumā ar 48,4 % 2016. gadā). Tomēr progress virzībā uz 2030. gada 65 % mērķrādītāju joprojām ir lēns, īpaši mazkvalificētu un gados vecāku darba ņēmēju vidū. Joprojām ir vajadzīga labāka apmācības pieskaņošana darba tirgus vajadzībām un spēcīgāks atbalsts neaizsargātām grupām. Turklāt nesena mācekļības un apmācības finansējuma samazinājums ³¹ var samazināt vispārējo līdzdalību. Kvalificēta darbaspēka trūkums, īpaši *STEM* (zinātne, tehnoloģija, inženierzinātnes un matemātika) jomā, ierobežo Francijas spēju apmierināt augošo pieprasījumu uz tehnoloģijām balstītās nozarēs. Īpaši IKT un rūpniecības inženieri ir to profesiju vidū, kurām ir visspēcīgākās izaugsmes prognozes, tomēr pastāv risks, ka gandrīz katra ceturta darbvieta paliks vakanta šo prasmju trūkuma dēļ. Uzņemto studentu skaits *STEM* studijās samazinās un joprojām ir zemāks par ES vidējo rādītāju. Centieni veicināt *STEM* studentu uzņemšanu vidusskolas un augstākajā izglītībā, agrīna pievēršanās izglītojamajiem ar augstu potenciālu, kā arī skolotāju tālākizglītības stiprināšana *STEM* jomās palīdzētu novērst *STEM* prasmju trūkumu galvenajās nozarēs.

³¹ 2026. gada budžets, *Loi de Finances 2026*.

- (42) Francijas izglītības sistēmai ir raksturīga pamatprasmju un *STEM* prasmju samazināšanās ³². Lai gan *PISA* rezultāti ir tuvu ES vidējam rādītājam, to 15 gadus veco jauniešu īpatsvars, kuriem ir vājas sekmes dabaszinātnēs, matemātikā un lasīšanā, ir palielinājies un pārsniedz 15 % mērķrādītāju 2030. gadam³³, īpaši matemātikā, kur arī ir samazinājies to skolēnu īpatsvars, kuriem ir vislabākie rezultāti. Francijā ir arī viena no lielākajām sociālekonomiskajām plaisām ES ³⁴, un sociālekonomiskā izcelsme joprojām ir spēcīgs izglītības rezultātu prognozētājs. Esošais atbalsts skolēniem ar vājām sekmēm joprojām nav pietiekams galvenokārt prioritārā izglītības tīkla (*réseaux d'éducation prioritaire*) nepietiekamā pārklājuma dēļ. Prioritāro izglītības jomu paplašināšana, elastīgu kritēriju pieņemšana nelabvēlīgā situācijā esošām skolām un skolēnu novērtēšanas datu izmantošana, lai pielāgotu mācīšanas metodes, varētu palīdzēt labāk apmierināt individuālās vajadzības un uzlabot skolēnu sniegumu pamatprasmju jomā jau no agrīna vecuma. Tomēr biežās politikas izmaiņas ir novedušas pie tā, ka nav pietiekami daudz laika to īstenošanai un izvērtēšanai, kā arī ir mazinājusies pedagoģisko aprindu līdzatbildība un reformu efektivitāte.

³² 2023. gada apsekojums par tendencēm starptautiskajā matemātikā un zinātnē (*TIMSS*).

³³ Saskaņā ar 2022. gada Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (*PISA*) apsekojumu 28,8 % no 15 gadus veciem jauniešiem Francijā bija nepietiekami rezultāti matemātikā salīdzinājumā ar 29,5 % ES, 26,9 % – nesekmīgi rezultāti lasīšanā salīdzinājumā ar 26,2 % ES un 23,8 % – zinātnes jomā salīdzinājumā ar 24,2 % ES.

³⁴ ESAO (2023). *PISA 2022 Results (Volume I)*.

- (43) Joprojām pastāv būtiskas problēmas skolotāju darba apstākļu un apmācības kvalitātes uzlabošanā, kas mazina profesijas pievilcību. Francijā samazinās potenciālo mācītspēku skaits un pieaug pastāvīgo pedagogu atbirums. Starp galvenajiem faktoriem, kas to ietekmē, ir neadekvāts atalgojums salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju ³⁵, slikti darba apstākļi, ierobežota profesijas prestiža atzīšana un ierobežotas mobilitātes iespējas ^{36 37}. Turklāt jaunākā *TALIS* aptauja liecina, ka Francijas skolotāji salīdzinājumā ar viņu kolēģiem citur ES ir mazāk apmierināti gan ar skolotāju sākotnējo izglītību (*ITE*), gan ar profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu (*CPD*), un pastāv būtiskas nepilnības apmācībā, īpaši tādās jaunās jomās kā MI integrācija. Mācīšanas kvalitāti varētu ietekmēt aizvien lielāka paļaušanās uz pagaidu skolotājiem, kuriem ir zemāks kvalifikācijas un pieredzes līmenis un mazāka piekļuve apmācībai. Ir veikti pasākumi, lai uzlabotu mācīšanas apstākļus, tostarp 2025. gada *ITE* reforma, kas jau ir novedusi pie eksāmena pieteikumu skaita pieauguma; tas liecina par iespējamu profesijas pievilcības pieaugumu. Tomēr 2026. gada budžetā tika likvidētas vairāk nekā 4000 skolotāju amata vietas, ko daļēji pamatoja demogrāfiskā lejupslīde, kā arī ierobežotas iespējas samazināt klašu lielumu. *CPD* 2022. gada reforma vēl nav uzrādījusi būtiskus uzlabojumus apmācības tvērumā, pieejamībā vai kvalitātē. Ir iespējami vēl citi pasākumi, lai sākotnējo un turpmāko apmācību labāk saskaņotu ar visu skolēnu mainīgajām vajadzībām ³⁸ un nodrošinātu skolotājiem un skolām lielāku autonomiju ³⁹. Jo īpaši Revīzijas palāta brīdina, ka praksē direktoriem ir ierobežotas iespējas pielāgoties skolēnu vajadzībām un vietējiem apstākļiem ⁴⁰.

³⁵ Skolotāju atalgojums atbilst 82 % no darba ņēmēja ar terciāro izglītību algas (ES vidējais rādītājs: 85 %), un tikai 26,6 % skolotāju ir apmierināti ar saviem ienākumiem (ES vidējais rādītājs: 37,3 %). *OECD, 2025, Education at a Glance.*

³⁶ France Stratégie, 2024, *Working in Public Service: The Challenge of Attractiveness.*

³⁷ Cour de Comptes, *Devenir enseignant : la formation initiale et le recrutement des enseignants des premier et second degrés*, Rapport public thématique, 2023.

³⁸ *Education: comment mieux orienter la dépense publique*, Conseil d'analyse économique, 2025, pieejams vietnē: [Éducation: comment mieux orienter la dépense publique](#).

³⁹ Lastra-Anadón, C., un Mukherjee, S. (2019), "Cross-country evidence on the impact of central and school autonomy on education performance", ESAO darba dokumenti par fiskālo federalismu, Nr. 26, *OECD Publishing*, Parīze, <https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en>.

⁴⁰ *Cour des comptes, Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement*, Rapport public thématique, 2023.

- (44) Lai gan nodarbinātības līmenis ir paaugstinājies, nabadzības un sociālās atstumtības risks pēdējos gados ir palielinājies. Būtisks šīs tendences virzītājspēks ir nodarbinātu personu nabadzības pieaugošā izplatība, kas pēdējos gados ir kļuvusi sevišķi izteikta, īpaši starp pašnodarbinātajiem un māsaimniecībās ar bērniem. Šā pieauguma pamatā ir vairāki faktori: piespiedu nepilna laika un sadrumstalota nodarbinātība samazina kopējo nostrādāto stundu skaitu, savukārt ir palielinājies tādu individuālo pašnodarbināto (mikrouzņēmēju un platformu darbinieku) skaits ⁴¹, kuriem ir ļoti zemi ienākumi un ierobežota autonomija. Turklāt zema atalgojuma slazdi un nepietiekama piekļuve apmācībai kavē karjeras izaugsmi, un joprojām pastāv bažas par darba apstākļiem, tostarp garām darba stundām un lielu skaitu letālu nelaimes gadījumu darbā. Novēršot zema atalgojuma slazdus un nestabilu nodarbinātību, palielinot apmācības iespējas un uzlabojot darba apstākļus un darba aizsardzību, citstarp platformu darbiniekiem, varētu samazināties nodarbinātu personu nabadzība.

⁴¹ *Rapport pour la France. GDPoweR – Récupération des données des travailleurs au service de la négociation et du suivi des accords collectifs dans l'économie des plateformes. 2025.*

- (45) Nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto bērnu īpatsvars 2025. gadā sasniedza 27,5 %, kas ir daudz vairāk nekā pārējiem iedzīvotājiem (19,1 %) un piektais augstākais rādītājs ES. Šis pieaugums izriet no vairākiem faktoriem. Vecākiem ir grūti nodrošināt pienācīgus ienākumus no darba, jo 9,2 % bērnu dzīvo mājāsaimniecībās ar ļoti zemu darba intensitāti, kas ir viens no augstākajiem rādītājiem ES. Turklāt ir strauji pieaugusi nodarbinātu personu nabadzība mājāsaimniecībās ar bērniem, īpaši viena vecāka ģimenēs, kuras galvenokārt vada mātes. Viens no pieciem strādājošiem vientuļajiem vecākiem 2025. gadā bija pakļauts nabadzības riskam, un tā galvenie iemesli ir piespiedu nepilna laika darbs un neizmantotas karjeras iespējas bieži vien pienācīgu bērnu aprūpes iespēju trūkuma dēļ. Lai gan vispārējā bērnu aprūpes pieejamība Francijā ir salīdzinoši augsta, piekļuve tai joprojām ir ļoti nevienlīdzīga: atšķirība starp privileģētiem un nelabvēlīgā situācijā esošiem bērniem (36 procentpunkti) ir lielāka nekā vidēji ES (20 procentpunkti). 2023. gadā 76 % ģimeņu, kas dzīvoja nabadzībā, nevarēja atļauties bērnu aprūpi ⁴². Turklāt joprojām pastāv bažas par bērnu aprūpes kvalitāti, pieejamību un izmaksām, kas visā Francijas teritorijā ievērojami atšķiras. Teritoriālās atšķirības darba un apmācības iespējās, piekļuvē cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, transportam un veselības aprūpes un sociālajiem pakalpojumiem vēl vairāk kavē vecāku spēju nodrošināt iztikas minimumu. Šīs problēmas vēl vairāk saasina dzīves dārdzības pieaugums, kas ir veicinājis smagas materiālās vai sociālās nenodrošinātības pieaugumu bērnu vidū (10 % 2025. gadā salīdzinājumā ar 7,9 % ES), un vientuļos vecākus un lielas ģimenes vissmagāk skar mājokļu, enerģijas un pārtikas izmaksu pieaugums ⁴³. Pieaugošā bezpajumtniecība Francijā ⁴⁴ arvien vairāk ietekmē ģimenes ar bērniem ⁴⁵. Neraugoties uz nesenajām reformām, kuru mērķis ir uzlabot darba un privātās dzīves līdzsvaru ģimenēm, bērnu pabalsti un mājokļa pabalsti nav palielinājušies atbilstoši inflācijai, un kritēriji to saņemšanai ir kļuvuši stingrāki. Ģimenes un mājokļa pabalstu efektivitātes pārskatīšana, vecāku nodarbinātības šķēršļu novēršana, bērnu aprūpes pieejamības uzlabošana un pakalpojumu pieejamības teritoriālo atšķirību samazināšana varētu palīdzēt samazināt bērnu nabadzību.

⁴² CNAF-ONAPE, L'accueil des jeunes enfants - Édition 2025, 2025, [Observatoire national de la petite enfance \(Onape\) | CAF – Caisse d'Allocations Familiales](#).

⁴³ [INSEE, privation matérielle et sociale en 2025](#).

⁴⁴ Fondation pour le Logement, “31ème rapport sur le mal-logement en France en 2026”, 2026.

⁴⁵ UNICEF-FAS, Baromètre Enfants à la rue, 2025.

- (46) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2026. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot ANP, lai īstenotu 2026. gada ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Attiecībā uz Franciju 1. ieteikums palīdz īstenot pirmo, otro un piekto ieteikumu par eurozonu, 2. ieteikums palīdz īstenot ceturto ieteikumu par eurozonu, 3. ieteikums palīdz īstenot septīto, astoto un devīto ieteikumu par eurozonu, 4. ieteikums palīdz īstenot septīto ieteikumu par eurozonu un 5. ieteikums palīdz īstenot piekto ieteikumu par eurozonu,

AR ŠO IESAKA Francijai 2026. un 2027. gadā rīkoties šādi.

1. Nodrošināt, ka neto izdevumi atbilst korektīvajiem pasākumiem, ko Padome ieteica 2025. gada 21. janvārī, ņemot vērā būtisko novirzi, ko Komisija prognozējusi 2026. gadam attiecībā pret ieteikto neto izdevumu maksimālo apjomu. Palielināt kopējos aizsardzības un drošības izdevumus un gatavību, vienlaikus nodrošinot parāda ilgtspēju un izdevumu efektivitāti, kā arī pakāpeniski pielāgojot budžetu, lai uzturētu strukturāli lielākus aizsardzības izdevumus. Nodrošināt, ka pasākumi, kas veikti, lai mazinātu enerģijas cenu kāpuma ietekmi, ir pagaidu pasākumi, kas vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību aizsardzību vai energoietilpīgu uzņēmumu vajadzību risināšanu, saglabā stimulus taupīt enerģiju, un ka to fiskālās izmaksas ir saderīgas ar saistībām saskaņā ar ES fiskālo sistēmu. Turpināt īstenot reformu un investīciju kopumu, kas ir pagarinātā pielāgošanās perioda pamatā, kā Padome ieteikusi 2025. gada 21. janvārī. Nodrošināt pensiju sistēmas fiskālo ilgtspēju, vienlaikus ņemot vērā taisnīgumu un palielinot tās ieguldījumu nodarbinātībā un potenciālajā izaugsmē. Izmantot izdevumu pārskatīšanas rezultātus, lai ilgstoši un ievērojami samazinātu publiskos izdevumus un uzlabotu to efektivitāti. Pārorientēt nodokļu slogu no ražošanas faktoriem uz patēriņa un vides nodokļiem, vienlaikus racionalizējot un samazinot fiskālos un sociālo nodokļu izdevumus. Samazināt administratīvo sarežģītību, novēršot kompetenču pārklāšanos un tādējādi uzlabojot izdevumu efektivitāti. Stiprināt administratīvās spējas un telpisko plānošanu tālākajos reģionos.
2. Nodrošināt saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto reformu un investīciju nepārtrauktību. Saglabāt īstenošanas tempu kohēzijas politikas programmās, attiecīgā gadījumā balstoties uz pārdali stratēģiskajām prioritātēm un elastības iespējām, par kurām panākta vienošanās kohēzijas politikas satvara vidusposma pārskatīšanā.

3. Vēl vairāk vienkāršot valsts regulējumu, samazināt administratīvo slogu un regulatīvos ierobežojumus uzņēmumiem, īpaši būvniecības un pakalpojumu nozarē, un novērst šķēršļus brīvai preču apritei. Stiprināt uzņēmumu pētniecības un izstrādes intensitāti, mērķtiecīgāk orientējot publiskā atbalsta shēmas, kas stimulē uzņēmumu pētniecību un izstrādi un veicina inovācijas izplatīšanu, uzturot publisko atbalstu ar daudzgadu investīciju plāna palīdzību un veicinot institucionālo un privāto investoru kapitālieguldījumus, īpaši finansiālo atbalstu augošiem uzņēmumiem un revolucionārai inovācijai. Padarīt efektīvākas ekosistēmas, kas atbalsta sadarbību starp akadēmiskajām aprindām un uzņēmumiem. Uzlabot MVU digitalizāciju, arī uzlabojot esošo publiskā atbalsta pasākumu efektivitāti. Turpināt veicināt diversifikāciju un nodarbinātību reģionos, kurus skar industriālā pārkārtošanās.
4. Paātrināt transporta nozares dekarbonizāciju, likvidējot šķēršļus un nodrošinot stimulus mazemisiņu transporta veidu un transportlīdzekļu pieprasījuma un piedāvājuma palielināšanai. Palielināt ēku energoefektivitāti un samazināt atkarību no fosilā kurināmā, nodrošinot stabilu un paredzamu atbalstu, īpašu uzmanību pievēršot vērienīgai renovācijai un neaizsargātām mājsaimniecībām. Paātrināt atjaunīgās un tīras enerģijas projektu izvēršanu, tostarp turpinot atļauju piešķiršanas procedūru racionalizēšanu. Veicināt elastības risinājumus, piemēram, pieprasījumreakciju, uzkrāšanas tehnoloģijas vai tīrus dispečējamus līdzekļus, un nodrošināt pietiekamas investīcijas elektrotīkla jaudā un pārrobežu starpsavienojumos. Paātrināt galalietojumu elektrifikāciju, koncentrējoties uz nozarēm ar augstu emisiju līmeni. Uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, lai labāk apmierinātu konkurējošās prasības starp ūdensietilpīgām nozarēm, un nodrošināt pienācīgas investīcijas ūdens infrastruktūrā, īpaši tālākajos reģionos, kā arī aizsargāt ūdens kvalitāti no lauksaimniecības un rūpnieciskā piesārņojuma.

5. Novērst prasmju trūkumu, saskaņojot apmācību ar darba tirgus vajadzībām, citstarp teritoriālā līmenī, un veicinot uzņemšanu zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas (*STEM*) priekšmetos. Palielināt integrāciju darba tirgū, likvidējot šķēršļus jauniešu izglītībai un nodarbinātībai un paplašinot apmācības pieejamību mazkvalificētiem un gados vecākiem darba ņēmējiem. Uzlabot izglītības rezultātus un samazināt nevienlīdzību izglītībā. Stiprināt skolotāja profesiju, arī uzlabojot darba apstākļus un pedagogu sākotnējo un pastāvīgo apmācību. Novērst un samazināt nodarbinātu personu nabadzību un bērnu nabadzību, likvidējot šķēršļus ienesīgai un ilgtspējīgai nodarbinātībai, īpaši vecākiem, uzlabojot visnelabvēlīgākajā situācijā esošo mājsaimniecību piekļuvi kvalitatīviem bērnu aprūpes pakalpojumiem un samazinot teritoriālās atšķirības pakalpojumu, jo īpaši veselības aprūpes, pieejamībā.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja*
